

בירושלים

- התובעים : 1. Freedom wach inc
2. ג'וני מאגלאטון ת.ז. 52963436
3. חברת גרין רול סושי בע"מ, ח.פ. 515720555
4. דניאל דעי, ת.ז. 058735788
ע"י ב"כ לארי קליינמן, עו"ד ו/או רות מכנס, עו"ד ו/או אריה סוכובולסקי, עו"ד ו/או יעקב בדור
מרחוב יבנה 15 תל-אביב
טלפון : 03-5663222, פקס 03-5604914 arie@suchov.co.il

- נגד -

- הנתבעים : 1. הרפובליקה העממית של סין
2. צבא השחרור העממי – הצבא הרשמי של סין
3. המכון הווירולוגי של העיר ווהאן המחוז חוביי בסין
4. שי צ'נגלי, מנהל המכון הווירולוגי של ווהאן
5. הגנרלית הראשית צ'ן וואי של צבא השחרור הלאומי של סין

תביעה ייצוגית בנוגע לנזקים העצומים שנגרמו ע"י הנתבעים
כתוצאה

מקובל – 19 ששחרר ממתקן לא חוקי לייצור נשק ביולוגי בעיר
ווהאן שבסין

מבוא

1. תביעה זו הינה תביעה ייצוגית, שמגישיה הינם התובעים הייצוגים שבכותרת התביעה. יודגש כי לא נרשמה בפנקס התובענות הייצוגיות תובענה דומה לתובענה זו עד לרגע הגשת התביעה. לפיכך, מבוקש מכבוד בית המשפט לדון בתביעה זו ובבקשה לאישור התביעה כייצוגית שמוגשת במקביל להגשת התביעה.

2. זו תביעה בגין נזקים עצומים, נזקי לגוף ולרכוש, נזקים נפשיים וכלכליים, שנגרמו מיצירה ושחרור, בתאונה או בדרך אחרת, של נגיף ווירלי הידוע בשם COVID-19, (להלן : **הווירוס או COVID-19**), ע"י הרפובליקה העממית של סין וסוכניה ובעלי תפקידים רשמיים בסין, כנשק ביולוגי, תוך ביצוע עוולות שונות על פי פקודת הנזקים (נוסח חדש), ותוך הפרת הסכמים ואמנות בינלאומיות, שעליהן חתומה סין ובאופן פזיז ו/או באופן מופקר ו/או רשלני ו/או באופן אחר, אפשרו את הפצתו של הווירוס מהמכון הווירולוגי של ווהאן (להלן : **"המכון הווירולוגי"**), ובמעשה ו/או במחדל כשלו למנוע מאנשי צוות המכון הווירולוגי מלהיחשף לוירוס ולהיות נגועים בו ולשאת אותו לקהילה שמסביב ומשם להפצתו לעולם ולישראל.

3. מאחר שפיתוח והפצה של נשק ביולוגי הוצא מחוץ לחוק מאז 1925, כולל חתימתה של סין על אמנות למניעת פיתוח והפצת נשק ביולוגי, הרי הווירוס שהופץ ע"י סין מהווה נשק בלתי חוקי בעליל, ולמעשה כמו פעולת טרור המכוונת להרס המוני של מרכזי אוכלוסין בעולם ובמדינת ישראל.

4. זו היא תביעה אזרחית נזיקית בשם התובעים ובשם אזרחי ותושבי מדינת ישראל ובעלי עסקים במדינה, שנפגעו בצורה קשה, עם הפצתו של הווירוס הקטלני הזה.

5. יתירה מזאת, קיימת עילה נוספת, בכך שסין ויתר הנתבעים הסתירו ו/או התרשלו מלדווח בזמן אמת לארגון הבריאות הבינלאומי ולמדינות השונות, בדבר התפרצות הנגיף והמגיפה שהוא חולל, הסתירו למשך זמן את עובדת שחרורו של הנגיף לאוויר העולם והפצתו, וזאת ע"י הפעלת צנזורה ועונשים כבדים לרופאים ו/או אנשים, שניסו להתריע על התפשטות הווירוס בעיר ווהאן. **רק בחלוף זמן יקר, כשוירוס כבר התפשט ויצא מכלל שליטה**, נקטו הרשויות בסין, בצעדים מחמירים של הסגר ובידוד, לאחר שהבינו כי לא יוכלו יותר להסתיר מהציבור ומהעולם את דבר התפשטות הווירוס מהמכון הווירולוגי ומהעיר ווהאן.

6. עילה נוספת בתביעה זו הינה, כי מקורו של הוירוס הינו בשוק מכירת הבשר בשוק הבשר בעיר ווהאן, מכירה שנעשית ללא תנאי תברואה נאותים ו/או פיקוח מתאים של הרשויות בסין. בשוק זה נמכרות חיות בר מסוגים שונים, כגון עטלפים, נחשים וחיות אקזוטיות נוספות. מכירה זו נעשית ללא פיקוח תברואתי, אשר עשויה לגרום להפצתן של מחלות שונות, כגון מגיפת וירוס COVID-19.

סמכות שיפוט

7. לבית משפט נכבד זה שבירושלים יש סמכות מקומית (בהתאם לתקנה 8 לתקנות סדר הדין האזרחי התשע"ט-2018) וכן סמכות עניינית וסמכות בינלאומית לדון בתביעה דנן.

8. מעשה העוולה של הפצת הוירוס ע"י הנתבעים ו/או מי מהם במרכזי האוכלוסין במדינת ישראל, תוך גרימת נזקים עצומים לתובעים ולשאר אזרחי ותושבי מדינת ישראל, בין בפזיזות ובין ברשלנות, נעשה בישראל. בהתאם לסעיף 3 לפקודת הנזיקין "כל הנפגע או הנזוק ע"י עוולה שנעשתה בישראל יהא זכאי לתרופה המפורשת בפקודה מידי עושה העוולה או האחראי לה".

9. גם הדין החל הינו הדין הישראלי, שכן העולה נעשתה בישראל. יתירה מזאת, מדינת ישראל הינה הפורום המתאים ביותר לדיון בתובענה זו, מאחר שהוירוס הופץ שלא כדין בישראל והנזוקים הישירים הינם אזרחי ותושבי ישראל, שזכאים להגנת המדינה מפני הפצה פזיזה ו/או רשלנית של הוירוס ע"י מדינה זרה, כדוגמת סין וסוכנייה הרשמיים.

10. בהתאם לסעיף 5 לחוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט 2008, אין לסין חסינות מפני התביעה הנזיקית דנן, וכפי שנקבע בסעיף הנ"ל בזו הלשון: " למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה בשל עוולה שבשלה נגרם נזק לגוף או לרכוש מוחשי, ובלבד שהעוולה נעשתה בישראל.

הצדדים לתובענה

11. התובעת 1 הינה עמותה, שעניינה בשמירה על זכויות אדם ואזרח בארה"ב וברחבי העולם, לרבות שמירה על ביטחונם של תושבים ואזרחים ברחבי העולם. תובעת 1 הגישה שתי

תביעות, האחת תביעה בארה"ב והשנייה בבית הדין הבינלאומי בהאג, ביחס למעשי ו/או מחדלי הנתבעים ואחריותם להתפרצות הווירוס. לאור הפעילות העניפה של העמותה בהגנת האזרחים ברחבי העולם מנזקי הווירוס COVID-19, והידע הרב שצברה במהלך הגשת התביעות הנ"ל, היא מגישה תביעה זו יחד עם יתר התובעים.

12. התובע 1 הינו מי שנפגע קשה מווירוס הקורונה, היה מאושפז זמן רב בין חיים ומוות עקב הדבקות בווירוס, חייו ניצלו בנכס וכעת הוא מנסה להשתקם מנזקי המחלה הקשה.

13. התובע 2 הינו אזרח ותושב ישראל המתגורר ביישוב צופים עוסק בעסקי יזמות ונדל"ן. בעקבות הפצת הווירוס עסקיו של התובע 1 הושבתו, מכירת נכסים הוקפא גם יזמויות שונות בנדל"ן הוקפאו והתובע 1 הינו על סף פשיטת רגל בעקבות אירוע התפרצות המגיפה. הוא מתקשה לראות את אימו, שהינה אישה מבוגרת בקבוצת הסיכון של בני 80 ומעלה, אשר מצווים על בידוד חברתי בכדי להגן על בריאותם מפני הדבקה בווירוס.

14. התובע 3 הינו עסק שמנהל מסעדה בתל-אביב. בעקבות התפרצות המגיפה והסגר שהוטל, העסק נסגר, אין סועדים במסעדה, רווחי העסק צנחו ומצב התובע 2 בכי רע, כמו יתר העסקים העצמאיים במדינת ישראל.

15. התובע 4 הינה העמותה FEEDOM MACH שהיא עמותה אמריקאית, שעוסקת בזכויות אדם ובראשה עומד עו"ד לארי קליינמן.

16. כל יתר התובעים הפוטנציאליים הם חברים לקבוצת התביעה הייצוגית, שמורכבת משני תתי קבוצות אזרחים פרטיים ועוסקים בישראל.

17. הנתבעת – הרפובליקה העממית סין הינה הממשלה המוכרת של מדינת סין.

18. הצבא העממי של סין הינו הצבא הרימי של הרפובליקה העממית של סין.

19. המכון הווירולוגי של ווהאן הוא מעבדה ביולוגית במרחק 20 מייל ממרכז העיר ווהאן בסין, אשר התובעים והתובעים הפוטנציאליים טוענים שהמכון כלל מעבדה בלתי חוקית לנשק ביולוגי.

20. שי צ'נגלי הינו מנהל המכון הווירולוגי של ווהאן בסין.
21. הגנרלית הראשית צ'ן וואי הינה הווירולוגית והאפידמיולוגית הראשית של צבא סין, אשר לא רק נתנה את התגובות הרישמיות מטעם סין להתפרצות הווירוס, אלא גם הובילה את המהלך ליצירת הווירוס כנשק ביולוגי לצבא העממי של סין.

עובדות התביעה המשותפות לכלל הקבוצה ו/או התובעים הפוטנציאליים

22. בתאריך 15.11.84, סין חתמה והצטרפה לאמנה על איסור הפיתוח, ייצור ואגירה של כל נשק בקטריוולוגיים (ביולוגיים) ורעלנים ועל השמדתם, הידוע בשם "אמנת הנשק הביולוגי". לפירוק נשק האוסר על ייצור קטגוריה שלמה של כלי נשק האמנה נכנסה לתוקף בתאריך 26.3.75 וסין הצטרפה לאמנה זו בשנת 1984 כאמור לעיל.
23. כבוד בית המשפט מופנה להוראות האמנה באתר מצ"ב כנספח 1 :
[HTTP:DISARMAMENT.UN.ORG/TREATIES/T/BWC/TEXT](http://disarmament.un.org/treaties/t/bwc/text)
24. כתברה באמנה הנ"ל, סין הסכימה באופן חוקי, תחת החוק הבינלאומי שייצור, אגירה או פיתוח של נשק ביולוגי הוצא אל מחוץ לחוק והינו בלתי חוקי.
25. סין היא גם חברה של ב"פרוטוקול לאיסור השימוש בדרכי מלחמה של חנק, הרעלה או גזים אחרים ונגיפים ביולוגיים" שנחתמה בז'נבה ביום 17.6.1925 (אמנת הנשק של ז'נבה").
26. קורונה ווירוס הינה קבוצה של מחלות ווירליות שדומה באופן כללי לשפעת, אך יותר מזיקה ובעלת שיעור תמותה רב יותר.
27. גרסאות של ווירוס הקורונה ידועות מאז שנים עברו.
28. למרות זאת, בתאריך 17.11.19, גירסה חדשה של ווירוס הקורונה, שפותחה ע"י הנתבעים כנשק צבאי, אובחנה בעיר ווהאן, במחוז חוביי שבסין, למרות שמפרסומים רישמיים בסין לא ברור אם הווירוס הוכר בשלב כה מוקדם כמגיפה ו/או מחלה חדשה.

ראה מאמר בנושא: Josephine Ma "Coronavirus : china's first confirmed Covid-19 case traced back to November 17" South China Morning Post, March 13, 2020

מצ"ב **כנספת 2** לתביעה זו.

29. הווירוס החדש הזה קיבל את השם COVID – 19 או SARS-COV-2.
30. המקרה הראשון שאובחן להיות הדבקה של אדם ב - COVID – 19 היה בתאריך 8.12.2019.
31. למרות זאת, רופאים בעיר ווהאן ובכל רחבי סין "צוו לא לגלות לציבור כל מידע ביחס למחלה החדשה" (ראה המאמר נספח 2 דלעיל).
32. הווירוס - COVID – 19 – הינו מחלה מסוכנת באופן קיצוני, שכן מחלה אגרסיבית, שנועדה לעבור מוטציה מאדם לאדם, מפוצה בקהילת בני האדם במהירות ובקלות, אין לה חיסון עדיין בהיותה מחלה חדשה, דרכי הפצת המחלה לא ידועים בוודאות, לא ברור אלה טיפולים יעילים כנגדה, והמחלה היא לאין שיעור מדבקת וקטלנית יותר משפעת.
33. הווירוס תוכנן ע"י סין להיות מאוד "אפקטיבי" וכנשק מלחמה ביולוגי המייצר קטסטרופה, אשר נועד להרג המונים.
34. המחקרים מאוניברסיטת פרינסטון מראים שהווירוס יכול לשרוד באוויר עד כ – 3 שעות ולהיות מופץ באוויר ויכול לשרוד על משטחים דוממים עד ל – 3 ימים. ר' JOHN Bowden, "Tests Indicate Coronavirus Can Survive in the Air" The Hill, March 11, 2020 מצ"ב **כנספת 4** לתביעה.
35. זה הופך את הווירוס לוורוס בלתי רגיל ומסובך עד מאוד, מעשה ידי אדם, שמיועד להפצה מהירה בדרכי הפצה מגוונות.
36. יש הרבה סימנים מעבר לטבעה של המחלה, המצביעים שהווירוס פותח ויוצר במעבדה או מעבדות של צבע סין.

37. נשיא סין בעצמו התריע באופן פומבי ורישמי, בתגובה להתפרצות הווירוס, שיש לנקוט באמצעים מחמירים למניעה של איומים דומים לבריחתן של המעבדות הביולוגיות שבסין. נשיא סין הסביר נקיטת מאמצים אלה בעניין של "צורך בביטחון לאומי". ר' מאמר :

Steven Mosher, "Don't buy China's story : "The coronavirus may have leaked from a lab"

מצ"ב כנספח 5 לתביעה. New York post, February 22, 2020.

38. יום למחרת, השר הסיני לענייני מדע וטכנולוגיה, הוציא הנחיה מנהלית שכותרתה :
"הוראות לחיזוק נוהלי הבטיחות במעבדות המיקרוביולוגיות שמטפלות בגרסאות ווירוסים מתקדמות כגון הקורונה ווירוס החדש". ראה שם במאמר נספח 5 דלעיל.
הוצאת הנחיה רישמית זו להתפרצות הווירוס בעיר ווהאן, מעידה על הנתבעים כי הם שפיתחו וייצרו את הווירוס כנשק ביולוגי במעמדה או במעבדות המיקרוביולוגיות, שמוחזקות ומוהלות ע"י הנתבעים. וכמאמר הפתגם העממי : "על ראש הגנב בוער הכובע".

39. לאור האמור לעיל, צבא סין וממשלת סין קישרו באופן ברור את מקור הווירוס והפצתו עם ההנחיה הרישמית לנקיטת אמצעי בטיחות מוגברים במעבדות המיקרוביולוגיות, כאמור לעיל.

40. מר סטיבן מושר, מגלה במאמר שכתב, כי לסין יש בעיה בשמירה על פתוגנים במבחנות הניסוי שבמעבדות. עוד נכתב כי קיימת מעבדה מיקרוביולוגית לוורוסים מתקדמים בעיר ווהאן וכי עיר זו הינה מוקד התפרצות המחלה. המעבדה בעיר ווהאן היא המעבדה היחידה בסין, שנועדה לטפל בוורוסים קטלניים ממשפחת הקורונה. מעבדה זו הינה חלק מהמוסד הווירולוגי של ווהאן.

ראה מאמר של : STEVEN MOSHER, don't buy chinas story on the coronavirus, New York Post, February 22, 2020.

41. העובדות שהתפרצות המגיפה והסגר שהוטל היה בעיר ווהאן ושבעיר זו מצויה המעבדה היחידה בסיווג גבוה, לטיפול בוירוס הקטלני מסוג קורונה, מעידות אלפי מונים כי הווירוס הקטלני מקורו במעבדה הווירולוגית שבעיר ווהאן וכי פזיזותם ו/או התנהגותם הרשלנית של הנתבעים גרמה להפצת הנגיף ברחבי העולם ובישראל, מגיפה שיש בה סכנת מוות ממשית למיליוני איש.

42. לאור בריחת הווירוס מהמכון הווירולוגי, הודתה ממשלת סין והוציאה הודאות רישמיות שקושרות אותה למגיפה הווירלית, שפרצה בעיר ווהאן, ההנחיה שיש צורך לחזק ולהדק את אמצעי הזהירות ופרוטוקולי- הבטיחות במעבדה הווירולוגית שבעיר ווהאן במחוז חוביי.

43. המכון הווירולוגי של ווהאן משמש כמכון לפיתוח נשק ביולוגי, בהתאם למומחים העוסקים בתחום, לרבות מר דני שלום, לשעבר קצין מודיעין ישראלי, שחקר את התוכניות לפיתוח נשק ביולוגי ע"י סין. מר דני שלום קובע כי יש אפשרות של בריחת ווירוס קטלני מחוץ למעבדה בין אם ע"י הסתננות הווירוס מחוץ למעבדה או אדם ששהה במעבדה ויצא החוצה כשהוא נגוע בוירוס זה. זה יכול להיות המקרה עם המעבדה הווירולוגית בוהאן. במאמר ביולי 2019, מר דני שלום אמר כי מכון ווהאן הוא אחד מארבעת מעבדות ביולוגיות בסין שעוסקות בפיתוח נשק ביולוגי. הוא הוסיף כי המכון הווירולוגי בהוואן ערך מחקרים על האבולה ווירוסים מסוכנים נוספים. המכון הווירולוגי של ווהאן קשר לצבא סין וכי מכון זה ככל הנראה פיתוח גם חיסון נגד הורס SARS. מר דני שלום מחזיק בדוקטורט בתחום המיקרוביולוגיה הרפואית משנת 1970 ועד 1991. הוא היה האנליסט הראשי של שירות המודיעין הישראלי ללוחמה כימית וביולוגית במזרח התיכון ובעולם. מאמרים שבהם דבריו של מר דני שלום מצ"ב כנספח 6 לתביעה.

44. הרבה אנשים, ארגונים ומומחים בעלי שם הגיעו לפיכך למסקנה המתבקשת שהמגיפה העולמית הנוכחית החלה, כאשר המתקן לייצור נשק ביולוגי בעיר ווהאן שיחרר בטעות את הווירוס COVID – 19 לאוויר מחוץ למעבדה הנ"ל. במאמר דיעה בעיתון THE HILL

נכתב כדלקמן : "הדיעה הנפוצה והכי אפשרית ביחס להתפרצות ה - COVID – 19 היא שהוא החל בעי ווהאן, בסין, ליד המעבדה הסינית הכי מתוחכמת לייצור נשק ביולוגי ומשם המשיך להתפשט לכל העולם, מותיר את אוכלוסיית העולם לעסוק בניחושים האם מקור המגיפה בבריחת הווירוס מהמעבדה, או בחיות בר, או משוק הבשר האקזוטי. ר' מאמר :

Grady Means, "The coronavirus : Blueprint for bioterrorism "The Hill, March, 2020.

המאמר מצורף כנספח 7 לתביעה.

45. יצוין כי בתקשורת דווח שמקרה ההדבקה הראשון בוירוס לא נחשף כלל לשוק החיות, באופן שניתן להסיק כי מקור הווירוס הינו במקום אחר ורק אחר כך הועבר לשוק, שם הוא יכל לשרוד ולקפוץ מאדם לחיה וחזרה לבני אדם. ר' מאמר : **Jackson Ryan** מצ"ב

כנספח 8.

"Coronavirus and COVID – 19 : All your questions answered" Cnet.com, March 11, 2020, Section "Where did the virus come from".

ראה גם מאמר של : Prof Chaolin Huang, MD, Yeming Wang, MD, Prof Xingwang Li, MD, Prof Lili Ren, PhD, Prof Jianping Zhao : "Clinical features of patients infected with 2019 novel coronavirus in Wuhan, China", THE LANCET, Volume 395, Issue 10223, February 15, 2020.

46. חוקרים ומומחים רפואיים אלה ואחרים, שניסו להפיץ את המידע הנ"ל בסין ביחס למגיפת הווירוס החדשה, נעצרו או "נעלמו".

47. דוקטור LI WENLIANG מהעיר ווהאן הפר לבסוף את הצנזורה הסינית והתריע בדבר התפשטות הווירוס החדש לקהילה הבינלאומית באמצעות הצ'אט באינטרנט בתאריך 30.12.196.

48. דוקטור לי זומן ע"י השלטונות הסיניים, ננזף והושתק על ידם.

49. בשיחה לנו יורק טיימס, הסביר דוקטור לי : "אם פקידי הממשל היו מגלים את המידע על המגיפה מוקדם יותר, אני חושב שהמצב היה טוב יותר. צריכה להיות יותר פתיחות ושקיפות".

50. בתאריך 6.2.20, דר' לי מת שלא באופן מקרי מהנגיף 19 – COVID, שכנגדו הוא נלחם.

51. גנרלית צ'ין וואי מהאקדמיה הצבאית למדעי הרפואה, שיחקה תפקיד ראשי במלחמה של סין נגד התפרצות נגיף ה-SARS בשנת 2003, ובמלחמה נגד ה-EBOLA כולל פיתוח חיסון לאבולה בשנת 2014.

52. ניסיונו הנ"ל של צ'ין וואי סיפק לה ניסיון בזיהוי, פיתוח ואגירה של כל מלחמה ביולוגיים אפקטיביים עבור צבא סין.

53. אכן, באופן מסקרן, בניסיון להחזיר את הווירוס מחולל המגיפה "חזרה לתוך הבקבוק", גנרלית צ'ין הזריקה לעצמה, יחד עם עוד שישה מאנשי הצוות שלה, חיסון פוטנציאלי שטרם נוסה על בעלי חיים. ר'י

David Gilbert, "A Chinese Doctor Injected Herself with an Untested Coronavirus" Vice, March 4, 2020, accessible at: https://www.vice.com/en_us/article/v74p5y/a-chinese-doctor-injected-herself-with-an-untested-coronavirus-vaccine.

מצ"ב נספח 9 לתביעה.

54. לפיכך, באמצעות השימוש בחיסון פוטנציאלי זה על עצמה, הגנרלית צ'ין ומעשיה מעידים על ייאוש ועל תחושת אשמה שלה ושל ממשלת סין, צבא סין ויתר הנתבעים, שפעלו בשיתוף פעולה כמעוולים יחד ולחוד, אשר גרמו לקטסטרופה העולמית והלאומית הזו.

הטיעון המשפטי

עולת הרשלנות

55. התובעים וכל אחד מחברי הקבוצה וקבוצות המשנה יטענו כי הנטען להלן הינו במצטבר ו/או לחלופין לפי הקשר הדברים ודבקים.
56. כל אחד מהנתבעים, לחד וביחד, פעלו כמעוולים, וחבים חובת זהירות כלפי התובעים וחברי הקבוצה לפי האמנות בינלאומיות, שנזכרו לעיל, ואשר הוציאו מחוץ לחוק נשק ביולוגי, ציוו על השמדת נשק ביולוגי כמו גם הימנעות מפיתוח או הגירה של כלי נשק ביולוגיים, וכן לדווח לחברות אמנה אחרות את כל העובדות הידועות ולהימנע מהפצה ו/או שחרור של כלי נשק ביולוגיים.
57. פעולת הנתבעים בייצור, בפיתוח, בשיפור ו/או אגירה של מלאי ווירוסים מסוג COVID 19 – , היו בלתי חוקיות ונאסרו לפיו הוראות האמנות הבינלאומיות שסין הצטרפה אליהן.
58. כל הנתבעים כמעוולים ביחד ולחוד, חבים בחובת זהירות כללית, להשגיח ולטפל בכלי הנשק הביולוגי הנ"ל, שהוצא מחוץ לחוק ואשר כשלעצמו הינו חומר מסוכן באופן קיצוני, עם כל האמצעים וההשגחה הנחוצים למנוע את התוצאות הקטלניות הניתנות לצפייה והבלתי נמנעות, שנובעות מטיפול בחומרים מסוכנים, ואשר ניתן לצפות שיגרמו לאובדן חיי אדם ולנוקי גוף חמורים במינימום.
59. בהפרה של חובת הזהירות הנ"ל, הנתבעים בפזיזות ו/או באופן מופקר ו/או תוך התרשלות, יצרו סיכון בלתי סביר למוות ו/או חולי מסוכן כלפי התובעים וכלפי חבה הקבוצה האחרים, בכך שנמנעו מלנקוט את אמצעי הזהירות הנדרשים והמבקשים למניעת שחרורו בתאונה ו/או בכל דרך אחרת של הווירוס הקטלני, שייצורו ואגירתו נאסרו על פי דין.
60. בהפרה של חובת הזהירות של כל אחד מהנתבעים, אשר פעלו כמעוולים ביחד ולחוד, כל אחד מהנתבעים איפשר לוורוס COVID – 19 לחמוק ו/או לצאת מהמעבדה, שבמכון הווירולוגי בוהאן לאוויר העולם ומשם להיות מופץ ולהגיע לכל העולם, לרבות למדינת ישראל.

61. כתוצאה מסתברת של מעשי הנתבעים, כמעוולים ביחד ולחוד, שנעשו בפזיזות ו/או באופן מופקר ו/או ברשלנות, השחרור וההפצה לציבור של הווירוס COVID – 19 – גרם לתובעים ולחברי הקבוצה האחרים, מחלות, מוות, הוצאות רפואיות, נזק ו/או קטסטרופה כלכלית, אובדן מקומות עבודה, סגירת עסקים ואובדנים משמעותיים אחרים, לרבות אובדן חיים של יקיריהם ובידוד והפרעה לחיי החברה הרגלים והנורמליים.

62. התובעים יטענו כי נטל הראייה להוכיח כי לא הייתה התרשלות במעשיהם של הנתבעים ו/או מי מהם מוטל על הנתבעים לאור סעיפים 38 ו- 41 לפקודת הנזיקין.

63. לפי סעיף 38 לפקודה, כאשר מדובר בתובענה על נזק שנגרם על ידי דבר מסוכן, כפי שנגרם בענייננו ע"י הווירוס, וכי הנתבע היה בעלו של הדבר או ממונה עליו או תופס הנכס שמתוכו נמלט הדבר, כפי הדברים הינם בענייננו, כשהנתבעים הם הבעלים ו/או הממומנים ו/או התופסים במכון הווירולוגי, שמתוכו נימלט הווירוס, הרי שעל הנתבעים הראייה שלא הייתה לגבי הדבר המסוכן או הנמלט התרשלות שיחובו עליה.

64. לפי סעיף 41 חובת הראייה היא על הנתבעים. לתובעים לא הייתה הידיעה או היכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למגיפה אשר הביאה לנזק, והנזק נגרם ע"י המכון הווירולוגי בוהאן, שבו פותח ו/או נאגר הווירוס, כשלנתבעים ו/או מי מהם הייתה השליטה המלאה על המכון הווירולוגי והנגיפים שבו, ואף אירוע התפשטות הווירוס מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבעים לא נקטו בזהירות הסבירה, כמפורט לעיל, מאשר עם המסקנה שהנתבעים נקטו זהירות סבירה, אזי על הנתבעים הראייה שלא הייתה לגבי המקרה שהביא לנזק התרשלות שיחובו עליה.

65. עילה נוספת בתביעה זו הינה, כי מקורו של הווירוס הינו בשוק מכירת הבשר בשוק הבשר בעיר ווהאן, מכירה שנעשית ללא פיקוח מתאים של הרשויות בסין. בשוק זה נמכרות חיות בר מסוגים שונים, כגון עטלפים, נחשים וחיות אקזוטיות נוספות. מכירה זו נעשית

ללא פיקוח תברואתי, אשר עשויה לגרום להפצתן של מחלות שונות, כגון מגיפת וירוס COVID-19.

66. ממשלת סין התרשלה בפיקוח מתאים על שוק מכירת הבשר בעיר ווהאן, שמהווה מקור להפצת וירוסים שונים, עקב תנאי תברואה בלתי הולמים והעדר פיקוח נאות על הנעשה בשוק זה. ממשלת סין חבה כלפי התובעים ויתר חברי הקבוצה בחובת זהירות כללית וקונקרטי, ביחס לפעולות הרישוי והפיקוח על שוק הבשר שמתנהל בתחומה של סין. בשל מעשי ו/או מחדלי ממשלת סין ביחס לשוק הבשר בוואהן פרצה המגיפה והוירוס התפשט בכול העולם והגיע גם למדינת ישראל.

67. סין ויתר הנתבעים הסתירו ו/או התרשלו מלדווח בזמן אמת לארגון הבריאות הבינלאומי ולמדינות השונות, בדבר התפרצות הנגיף והמגיפה שהוא חולל, הסתירו למשך זמן את עובדת שחרורו של הנגיף לאוויר העולם והפצתו, וזאת ע"י הפעלת צנזורה ועונשים כבדים לרופאים ו/או אנשים, שניסו להתריע על התפשטות הווירוס בעיר ווהאן. רק בחלוף זמן יקר, כשווירוס כבר התפשט ויצא מכלל שליטה, נקטו הרשויות בסין, בצעדים מחמירים של הסגר ובידוד, לאחר שהבינו כי לא יוכלו יותר להסתיר מהציבור ומהעולם את דבר התפשטות הווירוס מהמכון הווירולוגי ומהעיר ווהאן. בהפעלת צנזורה והסתרת המידע בדבר התפשטות הווירוס פעלו הנתבעים באופן פזיז ו/או בהפקרות ו/או ברשלנות, ביחס לסכנה הנובעת מהווירוס לאוכלוסיית העולם ולאוכלוסייה שבמדינת ישראל על עסקיה, אזרחיה ותושביה.

68. אילו הזהירו הנתבעים את ארגון הבריאות העולמי ויתר מדינות העולם בזמן, מרגע שידעו על הווירוס, ונקטו ישר בפעולות בידוד חמורות לעיר ווהאן, הרי שהתפשטות הווירוס מחוץ לגבולותיה של סין הייתה נמנעת ובכך היו נמנעים הנזקים לתובעים ולחברי הקבוצה.

הפרת חובה חקוקה

69. במעשי הנתבעים בפיתוח ו/או יצור ו/או אגירת הווירוס ככלי נשק ביולוגי, הפרו הנתבעים חובה חקיקה, בכך שלא קיימו את הוראות האמנה על איסור הפיתוח, ייצור ואגירה של כלי נשק בקטריולוגיים (ביולוגיים) ועל השמדתם, כמפורט לעיל, בתביעה זו. סין חתמה על אמנה זו והצטרפה אליה. האמנה אוסרת על כל נשק ביולוגי או רעלים ואמצעי השימוש בהם.
70. הנתבעים הפרו במעשיהם חובה חקיקה לפי חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג – 1993. לפי החוק הנ"ל הווירוס יכול להיות מוגדר כרעל ולפיכך העיסוק והאגירה שלא מחוייבים בהיתר מאת הממונה, על פי סעיף 3 לחוק החומרים המסוכנים.
71. יודגש כי לוחמה ביולוגית הינה שימוש ברעלים כנשק להשמדה המונית, במטרה להדביק את הקורבנות במחלה ולהמיתם. במדינת ישראל ובעולם יש איסור לפיתוח כלי נשק ביולוגיים וכן איסור להחזקת רעלנים ו/או הפצתם בציבור, כדוגמת הווירוס COVID-19.
72. פיזור הווירוס בין תושבי מדינת ישראל מהווה מעשה של הפרה ו/או מחדל חובה חקוקה, כאמור לעיל.
73. הנתבעים במעשיהם לפיתוח ואגירה של כלי נשק ביולוגי, כווירוס COVID – 19, הפרו את הוראות חוק המאבק בטרור, תשע"ו – 2016. הנתבעים מהווים "חבר בני אדם בתבנית מאורגנת ומתמשכת", שבפיתוח ואגירת כלי הנשק הביולוגיים, מבצע מעשי טרור או פועל במטרה שיבוצעו מעשי טרור. על פי החוק הנ"ל "חומר מזיק" הינו גם חומר ביולוגי העלול לפי טיבו, סוגו, או כמותו להמית אדם או לגרום לפגיעה חמורה לגוף, לרכוש, לתשתיות או לסביבה. הגדרה זו מתאימה לוירוס נשוא תביעה זו.
74. הוראות האמנה כנגד הפצת נשק ביולוגי נועדו לטובת התובעים וכך גם הוראות יתר החוקים הנזכרים לעיל בפרק זה.
75. הנזקים הגופני ו/או הנפשי ו/או הכלכלי הם מסוג הנזקים שהאמנה למניעת נשק ביולוגי והחוקים הנ"ל נועדו למנוע.

76. הנזק שנגרם לתובעים ולחברי הקבוצה נובע מהפרת החובות החקיקות הנ"ל וכן החיקוק לא התכוון לשלול את הסעד הנזיקי מהתובעים.
77. הנתבעים במעשים ו/או מחדליהם הפרו את הוראת סעיף 338(א) (9) לחוק העונשין, תשל"ז – 1977. סעיף זה קובע כי: "העושה אחת מאלה בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לחבלה דינו – מאסר שלוש שנים: (9) משתמש בחומר מרעיל או מסוכן או מחזיק בו את מפקירו...".
78. אין ספק, כי במעשיהם הנתבעים, כמעוולים ביחד ולחוד, השתמשו בוויורוס ובהפצתו כחומר רעיל או מסוכן, החזיקו בו או הפקירו אותו, בין במעשה ובין במחדל. הווירוס כחומר רעיל נמלט מהמכון הווירולוגי בוהאן, כשהנתבעים החזיקו אותו והפקירו חומר מסוכן זה, שנמלט מהמעבדה לכל עבר, התפזר ו/או הופץ, אשר חבק עולם, עד אשר הגיע למדינת ישראל ופגע אנושות באוכלוסיית מדינת ישראל.
79. הנתבעים הפרו במעשיהם את סעיף 339 לחוק העונשין בכך שהחזיקו חומר מסוכן, כווירוס COVID – 19, שברוחו לגרום נזק לאדם או לסכן חייו, ללא נקיטת אמצעי זהירות סבירים למנוע אדם אחר מלגרום בהם נזק לאחר, בין בטיפול כלשהו בהם ובין בלא טיפול.
80. כאמור הנתבעים הזניחו את השמירה על הווירוס מפני הימלטותו מהמעבדה שבמכון הווירולוגי בעיר ווהאן ובכך גרמו לנזק לתובעים ולשאר חברי הקבוצה.
81. כמו כן, הפרו הנתבעים את סעיף 341 לחוק העונשין האוסר לעשות מעשה שלא כדין.
82. הנתבעים הפרו את חובתם לפקח על השווקים ולדאוג לתנאי רישוי ותברואה נאותים של החנויות בשוק הבשר האקזוטי בעיר ווהאן. חובות אלה קבועות גם בחוק רישוי עסקים תשכ"ח- 1968. חובות נוספות קבועות בתקנות בריאות הציבור (מזון) (תנאי ייצור נאותים), תשנ"ג 1993. כתוצאה מתנאי ייצור ותברואה ירודים בשוק הבשר בעיר ווהאן

ומחדל הנתבעים להסדיר ו/או לפקח על תנאי תברואה נאותים בשוק בשר זה, הרי שהתפתחו תנאים להתפשטות ווירוסים קטלניים מהחיות שבשוק לקהילת בני האדם.

נזקי התובעים ונזקיהם של חברי הקבוצה

83. נזקי התובעים הינם נזקים גופניים, רכושיים, נפשיים וכלכליים כמפורט להלן:

58.1 התובע 2 נפגע באופן קשה מהוירוס. הוא אושפז עם חום גבוה וקוצר נשימה, אי ספיקה נשימתית, כשהוא סובל מתסמיני הוירוס. התובע 2 אושפז במחלקה לטיפול נמרץ, מצבו התדרדר והוא הורדם והונשם והיה בין החיים והמוות. רק לאחרונה חזר להכרה מלאה ושחרר מבית החולים. תובע 2 עבר נזק גופני וטראומה שתלויה אותו למשך כול חייו. למחלה זו נילווים גם נזקים נפשיים כבדים.

58.2 התובע 3 נאלץ לסגור את עסקו שברחוב מונטיפיורי 30 בתל אביב, מסעדה של סושי, עקב הסגר שהוטל בעקבות התפרצות הוירוס. אנשים לא יכולים להגיע לאכול במסעדה וזאת כבר כחודש ימים.

58.3 התובע 3 יזם נדל"ן ספג הפסדים כבדים בשל עצירת הפעילות הכלכלית, עיכוב בחתימת עסקאות, עיכוב בהוצאת התרי בנייה, עיכוב במיזמים שהוא מעורב בהם, עקב ההסגר שהטילה מדינת ישראל על כלל האזרחים והתושבים, למניעת התפשטות מהירה של הנגיף במדינת ישראל. כמו כן התובע 3 נאלץ לבודד עצמו מאמו היקרה שהינה בת למעלה מ-80 שנה ואינו יכול לסעוד עמה את ארוחות יום השישי כפי שנהוג וכן לקיים את הפסח במסגרת משפחתית מורחבת.

84. לחברי הקבוצה נגרמו נזקי גוף, רכוש, נזקים נפשיים וכלכליים כבדים ביותר. מדינת ישראל נכנסה להסגר כללי עקב הגעת הוירוס לשטחה, ענפי כלכלה שלמי קרסו, כ-1 מיליון שכירים מפוטרים או שהוצאו לחל"ת, עסקים קטנים, בינוניים וגדולים נמצאים בקריסה כלכלית קשה. שדה התעופה נסגר, ענפי התיירות, חוץ ופנים, סוכני התיירות,

מסעדות ובתי קפה, עצמאים וחברות חדלו לפעול כלכלית ו/או צמצמו את פעילותם עד למינימום, כשכול גלגלי הכלכלה והעסקים בארץ נעצרו, עקב הסגר שבמדינת ישראל, שנובע כולו ממגיפת הוירוס COVID-19.

85. ממשלת ישראל אובדת עצות, כשהיא נתקלה במשבר הכלכלי הגדול ביותר שידעה המדינה מאז הקמתה. האזרחים, התושבים והעסקים נאנקים תחת הסגר שהוטל עליהם, שסופו מי ישרונו. בתי הספר, האוניברסיטאות, הגנים ומעונות היום, כולם נסגרו ושנת הלימודים שובשה לחלוטין. אנשים נאלצים להתבודד בבית המסגרת משפחתם ואסורים מפגשים חברתיים וחיי בידור וחברה.

86. אזרחים ותושבים רבים מתים מהוירוס, חולים ממנו במחלה עם תופעות בריאותיות קשות, בני משפחותיהם סובלים לראות את יקיריהם מתים ו/או מאושפזים במצב קשה ו/או חולים עם תסמיני מחלה קשים. בתי החולים על סף קריסה ואינם מתפנים לטפל בחולים אחרים, כמו גם חששם של חולים במחלות אחרות להגיע לבתי החולים, שמה ידבקו בוירוס. אנשים מבוגרים סובלים מהבידוד הקשה שנכפה עליהם, בשל היותם בקבוצת סיכון. מבוגרים וקשישים אינם יכולים לראות את ילדיהם ונכדיהם בשל החשש מהדבקות בוירוס. כול הרקמה החברתית והכלכלית של אזרחי ותושבי המדינה נפגעה בצורה קשה עקב התפשטות הוירוס במדינת ישראל והמאמצים הכבירים שנעשים על מנת למנוע את התפשטותו בקרב האוכלוסיה במדינה.

87. לאור האמור מתבקש כבוד בית המשפט לפסוק לתובעים פיצוי עבור נזקיהם שנגרמו עקב מעשי ו/או מחדלי הנתבעים כמעוולים יחד ולחוד וכן לאשר את התובענה דנן כתובענה ייצוגית. כמו כן לפסוק לבאי כוח התובעים שכר טרחה בשיעור של 15 אחוזים מכול סכום שיפסק לתובעים ולחברי הקבוצה.

